Schervendag LWAOW 2014

Op zaterdag 25 januari hield de Landelijke Werkgroep Archeologie Onder Water (LWAOW) haar jaarlijks Schervendag. Evenals in 2012 kon deze gehouden worden in de kantine van het Archeologisch Diensten Centrum (ADC) in Amersfoort. Na enkele huishoudelijke mededelingen van voorzitter Jan Venema heette Wouter Waldus, als gastheer van het ADC, de ruim 50 aanwezigen hartelijk welkom.
De eerste spreker, in het rijkelijk van sprekers voorziene dagprogramma, was Thijs Coenen, maritiem-archeoloog bij de RCE, die een inleiding hield over het Maritieme Programma 2007 en daarin opgenomen activiteiten.
Een belangrijk onderdeel in dit programma is het onderzoek naar degradatie van de diverse scheepswrakken in getijde water en wat ertegen gedaan kan worden. Hoewel nieuwe methoden een betere bescherming geven, blijft monitoring van de resultaten van de toegepaste werkwijze van belang. Naast een aantal onderzoeken is in het programma ook aandacht opgenomen voor educatie van amateur–archeologen. Leden van de LWAOW kunnen hierin een belangrijke rol vervullen.
Na deze zeer informatieve presentatie was het woord aan Jeroen ter Brugge, hoofd collecties van het Maritiem Museum in Rotterdam. In zijn inleiding gaf hij aan dat het museum in 1874 begonnen is met het verzamelen van maritieme objecten en dat het een van de grootste collecties ter wereld bezit. Het museum bezit slechts twee objecten die betrekking hebben op maritieme archeologie; t.w. de Boomstamboot van Terbregge en het Schip van Capelle, deze laatste gevonden in 1822. De historie van beide projecten werd door Jeroen ter Brugge op boeiende wijze verteld.

Martin Hendriksma vertelt over de Lutine
(foto: Geert van der Velde)

Na de lunch was het woord aan Martin Hendriksma die aanwezigen meenam in zijn onderzoek voor zijn boek “LUTINE, De spannendste Nederlandse goudjacht ooit”. Enkele aanwezige Terschellingers en een deelnemer aan eerste duikonderzoeken op de Lutine waren het met een aantal van zijn bevindingen niet eens, wat leidde tot een aardige discussie. Opgemerkt werd dat Martin Hendriksma uiteindelijk wel het juiste hoeveelheid goud dat aan boord van de Lutine was tijdens de stranding heeft kunnen achterhalen. Waarheidsbevinding vraagt soms veel tijd.
Vervolgens kwam Peter Seinen aan het woord met wat hij noemde een “Mooi verhaal”. Hij presenteerde de resultaten van de door de leden van Mergor in Mosam uitgevoerde verkenningen in de Maas bij Cuijk, van wat een combinatie van een (mogelijke) Laat-Romeinse kade en nederzettingsafval uit dezelfde periode bleek te zijn. De kadestructuren werden in kaart gebracht en verspoelend materiaal werd verzameld, geborgen, geconserveerd, gedetermineerd en gedateerd door beroepsarcheologen. Een mooie manier van samenwerking. Met de combinatie van alle gegevens kon een deel van de Laat-Romeinse geschiedenis van Cuijk worden gereconstrueerd.

“De archeologie van modern militair erfgoed” met die voordracht werd Joep Verweij als derde spreker geïntroduceerd. Het SIKB heeft opdracht gegeven voor een inventarisatie met

de vraag zijn WO II restanten wel bodemarchief? En wat is daarin de rol van/voor archeologen?? Voor de opdracht zijn diverse organisaties geïnterviewd waaruit bleek dat er geen eenduidig standpunt naar voren kwam. Bij bijvoorbeeld vliegtuigvondsten uit WO II is Defensie snel ter plaatse en wordt er aan archeologisch onder zoek niet veel gedaan. Ook enkele LWAOW-leden hebben de ervaring dat bij een vondst van militair erfgoed de amateur ver van de vindplaats wordt gehouden. Mogelijk dat binnen de LWAOW hier nog eens over gediscussieerd zal worden.

Veel aandacht van aanwezigen tijdens de diverse lezingen (foto: Joep Verweij)

Cees Aay was de laatste spreker in het middagprogramma. Vanuit Hoorn zal een sonarinventarisatie gemaakt worden van delen van de Markerwaard. Hij heeft hiervoor de beschikking gekregen van de Hessel Snoek, de voormalige brandweerboot van de gemeente Hoorn. Voor het onderzoek is een planning gemaakt om na een beeld te hebben van mogelijke contactpunten, deze met duikverkenningen verder te onderzoeken.
De Schervendag werd, zoals gebruikelijk, afgesloten met een hapje en een drankje waarbij uiteraard de nodige ervaringen werden uitgewisseld. Van de Stichting BOS (Bevordering Onderwater- en Scheepsarcheologie) ontvingen aanwezigen van deze Schervendag het boekje “Kijk op Koggen”.

Albert Zandstra